

Транскордонне співробітництво України та ЄС

Határokon átnyúló együttműködés Ukrajna és az EU között

Рекомендована література:

Ajánlott irodalom:

- Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або владою (ETS No106) – Мадрид, 21 травня 1980 р. European Outline Convention on trans-frontier cooperation between territorial communities or authorities from Madrid, 21.05.1980.
- Кіш Є. Центральна Європа в сучасній системі єврорегіональної інтеграції. Монографія / Єва Кіш. - Ужгород: Ліра, 2008. – 440 с.
- Кіш Є. Євро-регіон – теоретико-методологічні засади дослідження // Регіональні студії. - УжНУ, 2017. - С.76-81.
- Kiss Éva. Határ menti együttműködés / Éva Kiss // Kárpátalja. Monográfia. - 12 fejezet. Magyar Tudományos Akadémia. - Pécs: Dialóg Campus, 2009. - 454-492.o.
- Kiss Yeva. Transborder Cooperation of Border Regions // Public Policy and Administration Viešojo administravimo instituto Universitet Mikolasa Romerisa. – 2018 - № 1. – p.68-83.

Cél és információk a tudományágról

- A **cél** az Ukrajna és az EU közötti határokon átnyúló együttműködés kérdéseinek átfogó bemutatása az elemzés történelmi, elméleti és gyakorlati spektrumában. A hallgatók **megismertetése** a határon átnyúló együttműködés kialakulásának szakaszaival és fejlesztési elveivel Ukrajnában és Európában egyaránt, a határon átnyúló együttműködés területén bevált gyakorlatok megismerése.
- **Teljes és részidős oktatáshoz** - a Bachelor és a Masters hallgatóknak; kreditek száma 4, előadások 10 óra, gyakorlati 20 óra.

Мета та інформація про дисципліну

- **Метою** є комплексне висвітлення проблематики транскордонного співробітництва України та ЄС в історичному, теоретичному і практичному спектрах аналізу. **Ознайомлення** студентів із етапами формування та принципами розвитку транскордонного співробітництва як в Україні, так і в Європі, ознайомлення із кращими практиками у галузі транскордонного співробітництва.
- **Для денної і заочної форми навчання** - для бакалаврів так і магістрів; кількість кредитів 4, лекцій 10 годин, практичних 20 годин.

A tanfolyam feladatai:

- Elméleti ismeretek elsajátítása a hallgatók részéről az Ukrajna és Európa közötti határokon átnyúló együttműködés alapjairól;
- meghatározza a határokon átnyúló együttműködés főbb feladatait és végrehajtási formáit Ukrajnában és Európában;
- az eurorégiók, mint a határokon átnyúló együttműködés legmagasabb szervezeti formájának elképzelése
- megismerkedni a határokon átnyúló együttműködés fejlődésével az európai országokban
- a legjobb hazai és külföldi gyakorlatok tapasztalatainak tanulmányozása, a politika irányításának és összehangolásának tapasztalata, a határon átnyúló együttműködés új formáinak megismerése Ukrajnában és Európában.

Завдання курсу:

- набути теоретичних знань студентами з основ транскордонного співробітництва України і Європи;
- визначити основні завдання та форми реалізації транскордонного співробітництва в Україні і Європі;
- сформулювати уявлення про єврорегіони як найвищої організаційної форми транскордонного співробітництва;
- ознайомитись з розвитком транскордонного співробітництва в країнах Європи.
- вивчення досвіду кращих вітчизняних та зарубіжних практик, досвіду управління та координації політики, ознайомлення із новими формами транскордонного співробітництва в Україні і Європі.

Határokon átnyúló együttműködés

Транскордонне співробітництво

- Ukrajnában a **25 régióból 19 határ menti régió**, területük az állam teljes területének 77% -a. Az eurorégiók létrehozásának kezdetét Ukrajnában **1993-nak** tekintik, amikor megalakult a Kárpátok eurorégió.
- В Україні із **25 регіонів 19 є прикордонними**, а їх площа становить 77 % усієї площі держави. Початком створення єврорегіонів в Україні вважають **1993 рік**, коли було утворено Карпатський єврорегіон.
- Európa Tanács - Európai Keretegyezmény a Területi és Közigazgatási Szervek Határmenti Együttműködéséről. Madrid, 1980. május 21. Рада Європи - Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними та адміністративними органами. Мадрид, 21 травня 1980 року.

Madridi Konvenció

Мадридська Конвенція

- **A madridi egyezmény a határokon átnyúló együttműködést „... minden olyan közös fellépésként határozza meg, amelynek célja a jószomszédi kapcsolatok megerősítése és elmélyítése a két vagy több szerződő fél joghatósága alá tartozó területi közösségek vagy hatóságok között, és e célból megkötí a szükséges megállapodásokat vagy megállapodásokat. ”**
- **У Мадридській конвенції транскордонне співробітництво визначається як «...будь-які спільні дії, спрямовані на посилення та поглиблення добросусідських відносин між територіальними громадами або владами, що знаходяться під юрисдикцією двох або декількох договірних сторін, а також укладення з цією метою будь-яких необхідних угод або досягнення домовленостей».**

Határokon átnyúló együttműködés Транскордонне співробітництво

1949. május 5-én tették közzé az **Európa Tanács** (*Council of Europe*) **alapszabályát**, melyet a 10 alapító állam írt alá: Belgium, Dánia, az Egyesült Királyság, Franciaország, Hollandia, Írország, Luxemburg, Norvégia, Olaszország és Svédország.
Két dologra vonatkozik - az emberi jogokra és a határokon átnyúló együttműködésre.

Опубліковано 5 травня 1949 року Рада Європи підзаконні акти 10 засновників.
Підписано Бельгією, Данією, Об'єднаним Королівство, Франція, Нідерланди, Ірландія, Люксембург, Норвегія, Італія та Швеція.
Він охоплює дві речі - права людини та транскордонну співпрацю.

Az első eurorégió

Перший єврорегіон

- A második világháború után a **határok** által tagolt közösségek és területek együttműködését az akkori szakértők döntő többsége a kontinens egészének egyesülésének felgyorsításának egyik előfeltételének tartotta.
- Az **első Eurorégió Evregio** 1958-ban jelent meg a német határon és Hollandia, és most már léteznek több mint **200**. Az alapítók voltak 3 egyesület - két holland és egy német.
- Після Другої світової війни, співробітництво громад і територій, розділених **кордонами**, переважною більшістю фахівців того часу вважалося однією з **передумов прискорення процесу об'єднання континенту загалом**.
- **Перший єврорегіон Єврегіо** з'явився в **1958** р. на кордоні Німеччини та Нідерландів, а зараз їх існує понад **200**. Засновниками виступили 3 асоціації – дві нідерландські та одна німецька.

«Карпатський єврорегіон» "Kárpátok Eurorégió"

«Карпатський єврорегіон»

"Kárpátok Eurorégió"

- **Першим єврорегіоном** в Україні став **Карпатський Єврорегіон**, який є міжрегіональною асоціацією (14 лютого 1993) підписанням у м. **Дебрецені** (Угорщина) міністрами закордонних справ України, Польщі та Угорщини Декларації про співробітництво населення, яке проживає в Карпатському регіоні.
- **Цілями "Карпатського Єврорегіону"** визначені наступні: сприяння співробітництву в економічній, соціальній, науковій, екологічній, освітній, культурній галузях та в спорті; лоббіювання та втілення транскордонних проектів, співробітництво з національними інституціями та організаціями.
- **Az első ukrán eurorégió a Kárpátok Eurorégiója** volt, amely interregionális társulás (1993. február 14.) **Debrecenben** (Magyarország) aláírva Ukrajna, Lengyelország és Magyarország külügyminiszterének nyilatkozatát a Kárpát régióban élő lakosság együttműködéséről .
- **Fő feladatok:** Közös tevékenységek szervezése és koordinálása, gazdasági, tudományos, környezeti, kulturális és oktatási együttműködés elősegítése. A határ menti régiók infrastruktúrájának fejlesztését szolgáló egyedi projektek támogatása. Az államok közötti jószomszédi kapcsolatok előmozdítása.